

בתי המשפט

תא 018333/02

בית משפט השלום בחיפה

רח' תל-אביב 11, חיפה

בפני כב' השופט א' אליקים

התובע

1. שפרלינג אליעזר
2. שפרלינג עופרה

בעניין:

- נגד -

הנתבע

שפירא מתיתיהו

פסק דין

מבוא

- 1
- 2 1. התובע רכש רכב משומש מהנתבע. בדיעבד הסתבר לתובע כי הרכב עבר תאונה לפני
- 3 מכירתו לתובע. התובע טוען כי מידע מהותי זה הוסתר מפניו ע"י הנתבע בחוסר תום לב.
- 4 התובע לא עתר לביטול ההסכם אלא לפיצוי בשל הנזק שנגרם לו.
- 5
- 6 2. הנתבע מצידו טוען כי לא ידע כלל על התאונה הקודמת ברכב ומכאן שלא הסתיר מהתובע
- 7 דבר.
- 8
- 9 בתיק זה נדרשת ההכרעה בשאלה מהו היקף חובת הגילוי, המוטלת על מוכר רכב
- 10 משומש.
- 11
- 12 3. בתחילה הוגשה התביעה במסגרת בית המשפט לתביעות קטנות, אך במהלך הדיון
- 13 שהתארך הוחלט להעביר התיק לבית משפט השלום.
- 14
- 15 4. בבית המשפט השלום העידו מטעם התובע: התובע בעצמו, השמאי מר בועז מוגילבקיין,
- 16 מר קריצמן בעל מכון הבדיקה שבו נבדק הרכב בטרם רכישתו והגב' אנה פרוקופיץ
- 17 שרצתה לרכוש הרכב לפני התובע. מטעם ההגנה העיד הנתבע בעצמו. במסגרת הבאת
- 18 הראיות הצדדים הגישו בהסכמה מסמכים שונים.
- 19
- 20

בתי המשפט

תא 018333/02

בית משפט השלום בחיפה

רח' תל-אביב 11, חיפה

בפני כב' השופט א' אליקים

העובדות הרלוונטיות שאינן במחלוקת.

- 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8
  - 9
  - 10
  - 11
  - 12
  - 13
  - 14
  - 15
  - 16
  - 17
  - 18
  - 19
  - 20
  - 21
  - 22
  - 23
  - 24
  - 25
  - 26
5. הנתבע עוסק מדי פעם במכירת רכבים משומשים.
  6. בתאריך 23.12.99 רכש הנתבע במסגרת הליכי הוצל"פ רכב מסוג דהייטסו מכונס נכסים בהוצל"פ (להלן - "הרכב"), (ר' ת/6, ת/5).
  7. סמוך לאחר מכן הנתבע הציע הרכב למכירה.
  8. העדה הגב' פרוקופיף היתה מעוניינת לרכוש הרכב ולכן היא בדקה אותו במכון בדיקה סופרטסט בתאריך 28.1.00 (ת/8).
  9. הגב' פרוקופיף החליטה שלא לרכוש הרכב.
  10. ביום 30.1.00 רכש התובע מהנתבע את הרכב כנגד תשלום של 58,500 ש"ח.
  11. בין הצדדים נערך מסמך כתוב. המסמך לא הוצג ע"י מי מהצדדים, לטענת התובע הוא לא שמר אותו שכן לא ידע כי יזקק לו, לטענת הנתבע מעולם לו נמסר לו העתק מהמסמך.
  12. התובע והנתבע בקרו בטרם הרכישה במכון סופרטסט והתובע שמע מפי הבוחן שבדק הרכב לבקשת הגב' פרוקופיף פרטים לגבי הבדיקה.
  13. אין מחלוקת כי הנתבע לא אמר לנתבע כי הרכב עבר תאונה קודמת.
  14. הוכח כי ביום 17.2.98 נפגע הרכב בתאונה. (ר' חוות דעת השמאי ת/2 נ/1 שהוגשו ע"י שני הצדדים).

בתי המשפט

תא 018333/02

בית משפט השלום בחיפה

רח' תל-אביב 11, חיפה

בפני כב' השופט א' אליקים

1

2

השאלות שבמחלוקת

3

15. בתיק זה מתעוררות שתי שאלות מרכזיות:

4

5

16. שאלה עובדתית- האם ידע הנתבע על התאונה הקודמת. מאחר ואין מחלוקת כי תאונה

6

כזו לא הוזכרה על ידו, הרי שלקביעה זו יש השלכה מכרעת על תוצאות פסק הדין.

7

8

17. שאלה משפטית - מהי חובת הגילוי המוטלת על מוכר רכב משומש, האם עליו לציין כי

9

קנה הרכב מכינוס נכסים על כל המשתמע מכך או לציין כי אינו המחזיק הראשון ברכב.

10

בין הצדדים קימת בענין זה מחלוקת עובדתית בשאלה מה נאמר במסגרת המו"מ

11

שביניהם ומה היה תוכן המסמך שנערך ביניהם.

12

13

18. במידה ותקבע אחריותו של הנתבע – יש לדון בשאלה האם יש במעשי התובע אשם תורם

14

ומהו גובה הפיצוי לו הוא זכאי.

15

16

19. לכאורה מכתב התביעה עולה טענה נוספת בדבר קיום קנוניה בין הנתבע לבין הבודק

17

במכון הבדיקה סופרטסט אלא שבנושא זה לא הובאו ראיות. בתחילת הדיונים התברר

18

כי הבודק שבדק הרכב נפטר כך ששאלה זו לא תמצא את פתרונה בתיק זה, מה עוד

19

שהתובע לא תבע את מכון הבדיקה או הבודק למרות הטענה הקשה כנגדם.

20

21

דיון והכרעה

22

20. האם ידע או היה צריך לדעת הנתבע על התאונה הקודמת?

23

אין מחלוקת כי הרכב עבר תאונה בחודש 2/98. (ר' למשל חוות דעת השמאי שהוגשה ע"י

24

גם ע"י הנתבע נ/ 1 וגם ע"י התובע ת/ 2).

25

26

21. בעת בדיקת הרכב שנעשתה לבקשת הגב' אנה פרוקפיף במכון סופרטסט נמצא כי הרכב

27

עבר תאונה. העידה על כך מפורשות העדה הגב' פרוקפיף בעמ' 20 והיא שבה וחזרה על

28

גרסתה בחקירה הנגדית כי הבוחן אמר **בנוכחות הנתבע** כי הרכב עבר תאונה (ר' עמ' 21

29

שורה 13). הנני מקבל את גרסת הגב' פרוקפיף כגרסה אמינה. גב' פרוקפיף הינה עדה

בתי המשפט

תא 018333/02

בית משפט השלום בחיפה

רח' תל-אביב 11, חיפה

בפני כב' השופט א' אליקים

- 1 ניטרלית, אין כל סיבה כי תצדד בעמדת מי מהצדדים ולמעשה היא אותרה והובאה
 2 להעיד רק לאחר מאמצים רבים שהשקיעה ב"כ התובע ולמרות חוסר שתוף הפעולה מצד
 3 הנתבע ומכון הבדיקה.
 4
 5 22. חיזוק לעדותה של הגב' פרוקפיף הנני מוצא בתאורו של מנהל המכון לפיו את ההסבר על
 6 תוצאות הבדיקה מוסר הבודק לקונה ולמוכר גם יחד. לפי ת/ 7 שהוגש בהסכמה ברישומי
 7 המחשב במכון מופיע כי כתוצאה מאותה בדיקה "הרכב עבר תאונה". לענין משקלו של
 8 ת/ 7 הנני מעדיף את גרסת ב"כ התובע כמתואר בתצהירה לעומת עדות מר קריצמן
 9 שניסה להתנער ממתן פרטים כלשהם. גם בדיון עדות מר קריצמן היתה לא משכנעת
 10 וסרבו גם במהלך הדיון להמציא את פרטי הקונה הפוטנציאלית הראשונה מראה כי
 11 כנראה היה למר קריצמן מנהל המכון חשש במסירת הפרטים המלאים- ואת סיבותיו
 12 שמר לעצמו.
 13
 14 23. לכך אוסיף כי השמאי בעז מוגילבקין שמסר חוות דעת ת/1 ואף נחקר לגביה, מתאר כי
 15 באותה תאונה קודמת נגרמו נזקים קשים לרכב המעידים על פגיעה קודמת בעוצמה רבה.
 16 נזקים אלו מתוארים בחוות דעת השמאי פרימן את רחמים (ת/ 2), אשר בדקו הרכב
 17 לאחר התאונה ומתארים נזקים בהיקף ניכר ובכלל זה פגיעות במרכב הרכב. הנני משוכנע
 18 כי נזקים בהיקף כזה, התגלו בבדיקה שנערכה במכון סופרטסט וכי בוחן סביר היה מגלה
 19 אותם ומודיע על התאונה לקונה ולמוכר- שהיינו לגב' פרוקפיף ולנתבע.
 20
 21 24. המסקנה המתחייבת מהאמור לעיל, הינה כי לכל המאוחר ביום 28.1.00 שמע הנתבע מפי
 22 הבוחן כי הרכב עבר תאונה. יומיים לאחר מכן נמכר הרכב לתובע כשהנתבע "שוכח"
 23 מידע מהותי זה.
 24
 25 25. לאור קביעתי כי הנתבע ידע כי הרכב עבר תאונה וכי מידע מהותי זה הוסתר מהתובע,
 26 הרי שדי בכך כדי להביא לקבלת התביעה. למעשה הנתבע בעדותו מחזק קו מחשבה זה
 27 כמתואר בעמ' 23 שורה אחרונה. (וכן בעמ' 24 שורה 10).
 28

בתי המשפט

תא 018333/02

בית משפט השלום בחיפה

רח' תל-אביב 11, חיפה

בפני כב' השופט א' אליקים

- 1 26. סעיפים 12 ו - 39 לחוק החוזים (חלק כללי) תשל"ג- 1973, מטילים על צדדים לחוזה או
 2 למו"מ לקראת התקשרות חוזית לנהוג בתום לב. הסתרת המידע בדבר התאונה הינה
 3 התנהגות חסרת תום לב מצידו של הנתבע. חוסר תום הלב בולט לאור העובדה שהנתבע
 4 הוסיף כי "אני חושב שאמרתי **שלא היתה תאונה**". (עמ' 16). דהינו הוא אף חרג מהעמדה
 5 הפסיבית שאף פסולה לכשעצמה כשמדובר במידע מהותי כגון זה.
 6
 7 **27. האם נוהל מו"מ בתום לב ע"י הנתבע?**
 8 אקדים ואומר התובע עשה עלי רושם אמין ביותר והנני מעדיף את עדותו על עדות הנתבע.
 9 התובע פעל בתום לב וגם במהלך הדיון נהג בעדינות ובכבוד- לא כפי שהעיד או התנהג
 10 הנתבע.
 11
 12 28. בישיבת קדם המשפט מיום 17.12.02 הצהיר הנתבע לפרוטוקול "אני מאשר כי הסתרתי
 13 מהקונה כי קניתי את הרכב מכינוס נכסים מהוצל"פ. אמרתי לו כי אני יד ראשונה". הוא
 14 חזר על גרסה זו בעדותו ואף הוסיף בעמ' 15 שורה 26 כי הוא אמר שמצב הרכב בסדר.
 15 הייתכן? ואם לא די בכך הוא מוסיף בעמ' 16 "אני חושב שאמרתי שלא היתה תאונה".
 16 מוכר תם לב לא יציג מצג כוזב. אם הנתבע לא ידע פרטים כי קנה הרכב בכינוס נכסים,
 17 חובתו להגיד שאינו יודע הפרטים ובוודאי שלא למסור מידע לא נכון כפי שעשה בפועל.
 18
 19 29. הנתבע הטעה את התובע בטענה כי הוא הבעלים הראשון של הרכב כמו גם בתאור הנשמע
 20 אמין כי אשתו של הנתבע היא המשתמשת ברכב ולכן הרכב נסע מספר קטן של
 21 קילומטרים. אין מחלוקת כי עובדות אלו אינן נכונות והנתבע ידע על כך. בשיטה הונאה זו
 22 נהג הנתבע גם כלפי הגב' פרוקפיץ, (ר' עדותה בעמ' 19 שורה 13).
 23
 24 30. הנתבע ידע כי הוא עושה מעשה אסור וכדי למנוע גילוי התרמית כולה, הוא נהג בעורמה
 25 והציע לתובע להגיע למכון סופרטסט כדי לשמוע ללא תשלום- אך גם ללא מסמך, את
 26 תוצאות הבדיקה שנערכה לרכב ו"בהתנדבות" הראויה בדיעבד לכל גינוי הציע הנתבע
 27 להקדים בחודש את עריכת הטסט לרכב ולעשות בעצמו את הטסט ואת העברת הבעלות
 28 על חשבוננו של הנתבע **וללא נוכחות התובע**. וכל זאת כדי למנוע מהתובע התמים לגלות
 29 בעת עריכת טסט או העברת הבעלות כי הרכב אינו יד ראשונה ואולי ייחשפו הליקויים

בתי המשפט

תא 018333/02

בית משפט השלום בחיפה

רח' תל-אביב 11, חיפה

בפני כב' השופט א' אליקים

- 1 ברכב בעת בדיקתו לקראת הטסט ולפני שהושלמה העיסקה. (ר' עדות התובע בעמ' 9-
 2 עדות האמינה עליי).
 3
 4 31. הנתבע נהג לאורך כל הדרך בחוסר תום לב. גם לאחר הגשת התביעה ובמהלך הדיון, פנה
 5 הנתבע אל כונס הנכסים ביום 3.11.02 במכתב עליו מתנוססת כותרת "דחוף", (ר' ת/ 6)
 6 ובו ביקש הנתבע מכונס הנכסים שלא למסור פרטים כלשהם לגבי הרכב ובכלל זה למנוע
 7 מהתובע כל מידע לגבי הערכת השמאי. כך לא נוהג אדם תם לב, הסתרת פרטים ומידע
 8 היתה לחם חוקו של הנתבע מתחילת המו"מ ועד תום הדיון לרבות באופן מתן התשובות
 9 לשאלות שנשאל על דוכן העדים, ר' למשל תשובותיו לשאלות בסיסיות כגון מהו מירכב,
 10 שסי או שילדה (עמ' 26-27).
 11
 12 32. הנתבע חזר בעדותו - כמו בסיכומיו על הטענה כי התובע היה צריך לשאול שאלות לגבי
 13 הפרטים שהוסתרו ומשלא שאל אין לו מה להלין. גישה זו אינה מקובלת עליי. קל וחומר
 14 כשמדובר בנתבע המעיד על עצמו כי הוא סוחר במכוניות משומשות (ר' עמ' 15 שורה 20).
 15 כבר בע"א 838/75 חיים ספקטור נ' יוסף צרפתי, פ"ד לב(1) 231, 241 נקבע "התנהגות
 16 בחוסר תום לב בעת משא-ומתן לצורך כריתת חוזה משמעה התנהגות ביושר ובהגינות,
 17 היינו, חובה שלא להטעות את הצד האחר על-ידי אי גילוי מידע חשוב לשיקוליו. מהו
 18 מידע חשוב אינו ניתן להגדרה כוללנית, וקביעתו במקרה המסוים תעשה לפי נסיבותיו
 19 של אותו מקרה". אין לי ספק כי קיומה של תאונה קודמת, כמו גם מספר הבעלים
 20 הקודמים והעובדה כי האחרון היה כונס נכסים בהוצל"פ, הינו מידע חשוב שחובה היה
 21 על הנתבע לגלותו ביוזמתו.
 22
 23 33. הנני דוחה את טענת הנתבע כי יש לייחס לתובע אשם תורם בשל העובדה כי התובע לא
 24 בדק את הרכב במכון מטעמו. התובע נפל קורבן למרמה, ואין להאשימו בגין העובדה
 25 שנתן אמון בנתבע. מיותר לציין כי מי שנוהג בחוסר תום לב- הינו מנוע מלבוא בטענות
 26 כלפי מי שנפל בקסמיו.
 27

בתי המשפט

תא 018333/02

בית משפט השלום בחיפה

רח' תל-אביב 11, חיפה

בפני כב' השופט א' אליקים

- 1 הנני קובע כי הנתבע פעל בחוסר תום לב, הסתיר מהתובע פרטים מהותיים שלו ידע
- 2 עליהם התובע בטרם כריתת ההסכם, לא היה התובע מתקשר בהסכם כלל או לא היה
- 3 משלם את התמורה ששילם.
- 4

בתי המשפט

תא 018333/02

בית משפט השלום בחיפה

רח' תל-אביב 11, חיפה

בפני כב' השופט א' אליקים

1

2

הפיצוי הראוי

3 34. בכתב התביעה המתוקן דורש התובע פיצוי בסך 12,500 ש"ח שהוא ההפרש בין הסכום

4 ששילם לנתבע לבין הסכום שבו היה נמכר רכב עם הנתונים כפי שהוצגו בפני התובע

5 אלמלא קיומה של התאונה. יצויין כי לפי דו"ח השמאי המהווה חלק מת"6/ שווי הרכב

6 עמד ביום רכישתו על סך של 44,000 ש"ח - מידע שלא היה בידיעת התובע - והוא נמכר

7 לתובע בסכום של 58,500 ש"ח כך שגם מבחינה זו הסכום הנדרש ע"י התובע הינו סביר.

8

9 35. לבסוס טענתו בדבר ירידת הערך, המציא התובע חוות דעת של השמאי מר מוגילבקי

10 המתאר ירידת ערך בגובה של 9,045 ש"ח נכון ליום המכירה, 30.1.00. השמאי אף העיד

11 עדות שהיתה אמינה ומשכנעת. השמאי מר מוגילבקי הסביר כי ירידת הערך שנבחנה על

12 ידו הינה ירידת הערך בפועל ולפי הנחיות תת ועדת ששון ואילו ירידת הערך שמצויינת

13 בנ/ 1 נקבעה מנקודת מבט חוזית בלבד לפי תנאי הפוליסה. הנני מעדיף כאמור את הסברי

14 השמאי מר מוגילבקי שלמעשה לא נסתרו בעדות של מומחה אחר. לכן זכאי התובע

15 לפיצוי בגין ירידת הערך כפי שקבע השמאי מוגילבקי.

16

17 36. מאחר והנני מקבל את חוות דעת השמאי מר מוגילבקי כאמינה מתייתר הצורך לדון

18 בטענה החלופית של ב"כ התובע- לפסוק פיצויי קיום מכח הלכת קל-בנין או כפי שפורשה

19 בע"א 8144/00 עלריג נכסים (1987) בעמ' ואח' נ' ברנדר (טרם פורסם). אך למען הסדר

20 אבהיר כי הלכות אלו התייחסו למצב בו מו"מ לא נסתיים בחוזה ואילו במקרה נשוא תיק

21 זה לא רק שנכרת הסכם, התובע- הנפגע בחר שלא לבטלו.

22

23 37. התובע תבע 1,500 ש"ח בגין עגמת נפש והנני סבור לאור הנתונים שהוצגו בתיק זה ולאור

24 הפרת חובותיו של הנתבע, כי דרישה זו הינה סבירה.

25

26 38. התובע זכאי גם להשבת ההוצאות שהוציא בתיק זה.

27

בתי המשפט

תא 018333/02

בית משפט השלום בחיפה

רח' תל-אביב 11, חיפה

בפני כב' השופט א' אליקים

1

2

סכום

3 40. ביטוי עממי קובע כי אמינותו של אדם נקבעת לפי השאלה האם ירכשו ממנו רכב משומש.

4 ביטוי עממי זה אינו מתאר את חובת תום הלב החלה במערכת יחסים בין שני צדדים

5 להסכם והסכם מכירת רכב משומש בכלל זה. במו"מ למכירת רכב משומש, **חובה על**

6 **המוכר להודיע ביוזמתו האם עבר הרכב תאונה. חייב המוכר לספר את המידע האמיתי**

7 **הידוע לו בקשר לבעלים קודמים של הרכב ובמקרה ספציפי כמו מקרה זה שהנתבע רכש**

8 **הרכב בטרם מכירתו במסגרת הליכי כינוס נכסים, חובה על מוכר תם לב לציין זאת**

9 **מראש. לפרט זה חשיבות רבה בשל העובדה כי הרוכש רכב מכינוס נכסים מוגבל**

10 באפשרויות הבדיקה שלו. לא מקובלת עליו עמדתו של הנתבע כי מאחר ולא נשאל לא

11 מצא לנכון למסור המידע. הליך של מכירת רכב משומש, אינו הליך של חקירות נגדיות בו

12 זוכה החוקר הטוב למלוא התמורה. מכירת רכב משומש מחייבת נורמות התנהגות שללא

13 היסוס מכל אדם ניתן יהיה לרכוש רכב משומש ולא לאחר העברת המוכר במבחני

14 ההגיונות. מיותר לציין כי מסירת מידע לא נכון וסותר כפי שעשה הנתבע הינה בבחינת

15 הוספת "חטא על פשע".

16

17

18 41. אשר על כן הנני מחייב את הנתבע לשלם לתובע את הסכום של 9,045 ש"ח בצרוף הפרשי

19 הצמדה וריבית מיום 30.1.00 ועד ליום התשלום בפועל.

20

21 42. בנוסף ישלם הנתבע לתובע פיצוי בגין נזק שאינו נזק ממון בסך 1,500 ש"ח בצרוף הפרשי

22 הצמדה וריבית מיום הגשת התביעה ועד ליום התשלום בפועל.

23

24 43. הנתבע ישיב לתובע את מלוא ההוצאות שהוצאו על ידו בצרוף הפרשי הצמדה וריבית

25 מיום כל הוצאה ועד למועד התשלום בפועל. למניעת ספק האמור בענין תשלום ההוצאות

26 יחול על אגרת המשפט על שני מרכיביה, על שכ"ט השמאי מר מוגילבקין בסך של 826

27 ש"ח, שכ"ט השמאי מר מוגילבקין בשל עדותו - 1,450 ש"ח + מע"מ ושכר העדה הגבי

28 פרוקפין, 150 ש"ח.

29

בתי המשפט

תא 018333/02

בית משפט השלום בחיפה

רח' תל-אביב 11, חיפה

בפני כב' השופט א' אליקים

1 44. הנתבע ישלם לתובע שכ"ט עו"ד בסך 3,000 ש"ח בצרוף מע"מ כחוק ובצרוף הפרשי
2 הצמדה וריבית מהיום ועד ליום התשלום בפועל.

3

4 **המזכירות תמציא העתק לצדדים.**

5

6 זכות ערעור תוך 45 יום לביה"מ המחוזי.

7

8 ניתן היום כ"ב בסיון תשס"ג, 22 ביוני 2003 בהעדר הצדדים.

9

א' אליקים, שופט

10

11

כרמלה / d01833302a.1